

ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ГОЛОВИ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

04.12.2017 № 960

Про забезпечення права на освіту дітей з особливими освітніми потребами в загальноосвітньому просторі

Обласною державною адміністрацією постійно проводиться робота стосовно дотримання державних гарантій для дітей з особливими освітніми потребами на здобуття дошкільної та загальної середньої освіти на рівні, що відповідає їх здібностям і можливостям, удосконалення умов для реалізації дітьми-інвалідами права на освіту, створення адекватних умов для навчання та виховання, здійснення соціально-педагогічного патронажу.

Однією з умов виховання дитини-інваліда в сім'ї, отримання освіти за місцем проживання є впровадження інклюзивного навчання. Саме ця форма навчання передбачає створення того освітнього середовища, яке б відповідало потребам і можливостям кожної дитини, незалежно від особливостей її психофізичного розвитку. У 2017/18 навчальному році збільшено кількість загальноосвітніх навчальних закладів, де впроваджується інклюзивна освіта, з 50 у минулому році до 69 у 2017 році. Також збільшено кількість класів з інклюзивною формою навчання з 95 у минулому році (148 дітей) до 160 (275 дітей) у поточному році. Збільшення класів відбулося в таких районах: Олешківському – на 11, Голопристанському – на 7, Горностаївському – на 5, Бериславському – на 8, Великолепетиському – на 2, а також у м. Херсоні – на 11, Чаплинській ОТГ – на 3. Відкрито 4 інклюзивні дошкільні групи для 9 дітей-інвалідів та дітей з особливими потребами (м.Херсон). Найбільш активно інклюзія впроваджується у Білозерському, Генічеському, Олешківському районах та в м. Херсоні.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2017 року № 88 «Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами», рішення обласної ради від 10 квітня 2017 року № 433 та від 08 вересня 2017 року № 553 «Про внесення змін до рішення X сесії обласної ради VII скликання від 29 грудня 2016 року № 358 «Про обласний бюджет на 2017 рік» розподілено субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами у сумі 19653,6 тис.грн, а саме: м.Херсону, Бериславському, Білозерському, Великолепетиському, Великоолександрівському, Генічеському, Голопристанському, Горностаївському, Олешківському районам, Великокопанівській, Музиківській, Хрестівській, Чаплинській об'єднаним територіальним громадам.

За даними місцевих органів управління освітою, протягом 9 місяців 2017 року проведено (надано) 9174,5 годин корекційно-розвиткових занять (послуг). Для проведення (надання) корекційно-розвиткових занять (послуг) використано 914,42 тис. грн.

На придбання спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку, обладнання, дидактичного матеріалу та особливих наочних засобів для виконання індивідуальних програм розвитку дитини використано 198,17 грн.

У повному обсязі субвенція з державного бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами в сумі 179,7 тис. грн використана Великолепетиським районом.

В Україні розпочато реформування психологічних служб системи освіти.

Так, постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 року № 545 затверджено Положення про інклюзивно-ресурсний центр (постанова набрала чинності з 26 липня 2017 року) та рекомендовано органам місцевого самоврядування і місцевим органам виконавчої влади утворити інклюзивно-ресурсні центри й реорганізувати обласні психолого-медико-педагогічні консультації у ресурсні центри з підтримки інклюзивної освіти для забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами віком від 2-х до 18-ти років на здобуття дошкільної та загальної середньої освіти.

Згідно з даними районних державних адміністрацій, міськвиконкомів міст обласного значення, у Херсонській області планується створити 4 міські інклюзивно-ресурсні центри (у містах Херсон, Каховка, Нова Каховка, Гола Пристань), 8 районних (Великолепетиський, Верхньорогачицький, Голопристанський, Іванівський, Нижньосірогозький, Новотроїцький, Скадовський, Олешківський) та 1 – в Чаплинській об'єднаній територіальній громаді.

З метою забезпечення можливості безперешкодного доступу осіб з інвалідністю до першого поверху навчальних закладів також проводиться відповідна робота. Зокрема, на сьогодні в області забезпечено доступність до приміщень першого поверху у 339 навчальних закладах із 441, або 77%.

Як свідчать оперативні дані, цього року в закладах освіти навчається 37 дітей, які пересуваються на візках, з них 3 дитини навчаються у класах з інклюзивною формою навчання (Великоолександрівський, Олешківський, Новотроїцький райони), 3 – на загальних засадах (Чаплинський район, м.Нова Каховка). Всі інші діти вказаної категорії навчаються за індивідуальною формою навчання. Діти мають можливість безперешкодно пересуватися приміщеннями першого поверху навчальних закладів (є пандус або вільний доступ).

Разом з тим, районними державними адміністраціями, міськвиконкомами міст обласного значення, об'єднаними територіальними громадами не вжито вичерпних заходів, спрямованих на забезпечення права на освіту дітей з особливими освітніми потребами в загальноосвітньому просторі.

Незважаючи на наявність відповідної кількості дитячого населення віком від 0 до 17 років, пропозиції щодо створення інклюзивно-ресурсних центрів у 2018 році не надійшли від Бериславського (9321 дитина), Білозерського (12284 дитини), Великоолександрівського (5453 дитини), Генічеського (11514 дітей), Каховського (4404 дитини), Нововоронцовського (4164 дитини) районів.

Взагалі не використана субвенція з державного бюджету м.Херсоном (16082,2 тис. грн), Бериславським (44,9 тис. грн), Голопристанським

(224,6 тис. грн) районами. Використана зазначена субвенція не в повному обсязі Білозерським (залишок коштів – 166,4 тис. грн), Великоолександрівським (119,8 тис. грн), Генічеським (436,3 тис. грн), Горностаївським (206,8 тис. грн), Олешківським (398,21 тис. грн) районами, Чаплинською ОТГ (487,7 тис. грн), Музиківською ОТГ (79,66 тис. грн), Великокопанівською ОТГ (57,84 тис. грн) та Хрестівською ОТГ (236,6 тис. грн).

У 13 адміністративних одиницях Херсонської області не розглядається питання щодо відкриття класів з інклюзивною формою навчання при наявності дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю. Так, у м.Гола Пристань 19 дітей-інвалідів, 14 дітей з особливими освітніми потребами здобувають освіту за індивідуальною формою навчання, у Верхньорогачицькому районі – 6 та 1 відповідно, Високопільському – 11 та 5, Іванівському – 16 та 3, Каланчацькому – 4 та 2, Каховському – 53 та 19, Нижньосірогозькому – 16 та 3, Нововоронцовському – 14 та 5, у Каланчацькій ОТГ – 34 дитини-інваліда, 9 дітей з особливими освітніми потребами здобувають освіту за індивідуальною формою навчання, Тавричанській ОТГ – 8 та 3, в Асканія-Новій ОТГ – 2 дітей з особливими освітніми потребами здобувають освіту за індивідуальною формою навчання, Хрестівській ОТГ – 7 та 3, у Григорівській ОТГ – 4 дитини-інваліда, 1 дитина з особливими освітніми потребами здобувають освіту за індивідуальною формою навчання.

У навчальних закладах не забезпечено доступність до другого поверху приміщень учням, які пересуваються на візках (таких в області 6 осіб). Лише 77% шкіл мають вільний доступ до першого поверху або пандус.

Враховуючи викладене, з метою координації роботи та взаємодії органів державної влади, органів місцевого самоврядування у сфері забезпечення права на освіту дітей з особливими освітніми потребами в загальноосвітньому просторі, керуючись статтею 6, пунктом 6 частини першої статті 13, пунктом 1 статті 22, пунктом 1 частини першої статті 39, частиною першою статті 41 Закону України «Про місцеві державні адміністрації»:

1. Головам районних державних адміністрацій, рекомендувати міським головам міст обласного значення, головам об'єднаних територіальних громад до 01 березня 2018 року розглянути на засіданнях колегій (засіданнях виконкомів) питання щодо забезпечення системного кваліфікованого психолого-медико-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються у дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах з інклюзивними класами/групами, спеціальних класах.

2. Головам Бериславської, Білозерської, Великоолександрівської, Генічеської, Каховської, Нововоронцовської районних державних адміністрацій ініціювати питання щодо створення інклюзивно-ресурсних центрів відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 року № 545 «Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр».

3. Головам Білозерської, Бериславської, Голопристанської, Великоолександрівської, Генічеської, Горностаївської, Олешківської районних державних адміністрацій, рекомендувати Херсонському міському голові, головам Чаплинської, Музиківської, Великокопанівської, Хрестівської об'єднаних територіальних громад до кінця фінансового року забезпечити використання коштів з державного бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами.

4. Головам Верхньорогачицької, Високопільської, Іванівської, Каховської, Нижньосірогозької, Нововоронцовської районних державних адміністрацій, рекомендувати Голопристанському міському голові, головам Каланчацької, Тавричанської, Хрестівської об'єднаних територіальних громад ініціювати розгляд на місцях питання про можливість відкриття в новому навчальному році класів з інклюзивною формою навчання.

5. Департаменту освіти, науки та молоді обласної державної адміністрації до 01 вересня 2018 року вирішити питання щодо утворення обласного ресурсного центру з підтримки інклюзивної освіти шляхом реорганізації Херсонської обласної психолого-медико-педагогічної консультації.

6. Головам районних державних адміністрацій, рекомендувати міським головам міст обласного значення, головам об'єднаних територіальних громад до 03 грудня 2018 року надати обласній державній адміністрації інформацію про реалізацію передбачених даним розпорядженням завдань.

7. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на заступника голови обласної державної адміністрації Балоня А.Б.

Голова обласної
державної адміністрації

А.А.Гордєєв